

شماره
۶۴

اولین گزارش تخصصی روزانه

بازار اختیار معامله

۱۶ مرداد ۱۴۰۲

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

شرکت سهامی خاص

کارگزار رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار

NOVIN Investment Bank Brokerage

اختیار استفاده از اهرم یا پوشش ریسک باشماست!

محاسبه عایدی و سود حاصل از اختیار فروش (با مثال)

آموزش
قسمت پنجم

برای آشنایی با عایدی حاصل از اختیار فروش و محاسبه آن، فرض کنید در یک قرارداد به ازای پرداخت ۵۰ ریال (پرمیوم) در مقابل داشتن اختیار فروش یک سهم (اندازه قرارداد) با قیمت اعمال (توافقی) ۱,۰۰۰ ریال وارد شده‌اید. با فرض این که اختیار از نوع اروپایی بوده و فقط در روز سررسید اعمال می‌شود، با هدف درک بهتر موضوع عایدی، وضعیت اختیار فروش در روز اعمال را در سه حالت مختلف بررسی می‌کنیم.

(۱) قیمت سهم در روز اعمال ۹۰۰ ریال باشد

(۲) قیمت سهم در روز اعمال ۱۰۰۰ ریال باشد

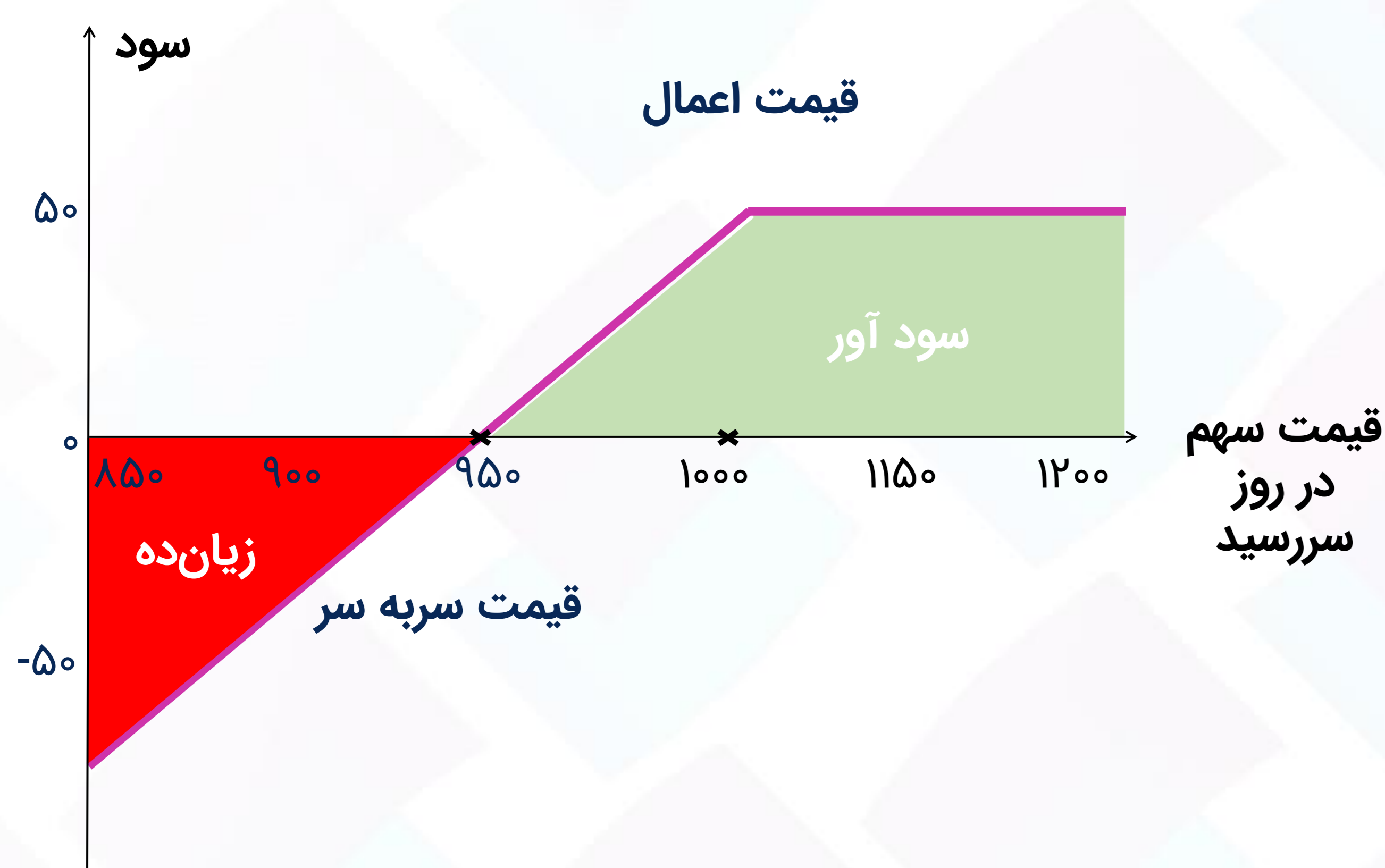
(۳) قیمت سهم در روز اعمال ۱۱۰۰ ریال باشد

در این سه وضعیت، عایدی دارنده اختیار فروش به شکل زیر محاسبه می‌شود:

وضعیت	پرمیوم	قیمت توافقی	قیمت سهم در روز اعمال	عایدی حاصل از اعمال اختیار	سود/زیان خالص از اعمال اختیار
۱	$۵۰ \times ۱ = ۵۰$	$۱ \times ۱,۰۰۰ = ۱,۰۰۰$	$۱ \times ۹۰۰ = ۹۰۰$	$۱,۰۰۰ - ۹۰۰ = ۱۰۰$	$-۵۰ + ۱۰۰ = ۵۰$
۲	$۵۰ \times ۱ = ۵۰$	$۱ \times ۱,۰۰۰ = ۱,۰۰۰$	$۱ \times ۱,۰۰۰ = ۱,۰۰۰$	$۱,۰۰۰ - ۱,۰۰۰ = ۰$	$-۵۰ + ۰ = (۵۰)$
۳	$۵۰ \times ۱ = ۵۰$	$۱ \times ۱,۰۰۰ = ۱,۰۰۰$	$۱ \times ۱,۱۰۰ = ۱,۱۰۰$	$۱,۰۰۰ - ۱,۱۰۰ = (۱۰۰)$	$-۵۰ - ۱۰۰ = (۱۵۰)^*$

* بدیهی است در حالت فوق قرارداد اختیار اعمال نشده و زیان حاصل برابر با ۵۰ ریال خواهد بود.

سود حاصل از موقعیت فروش اختیار فروش:

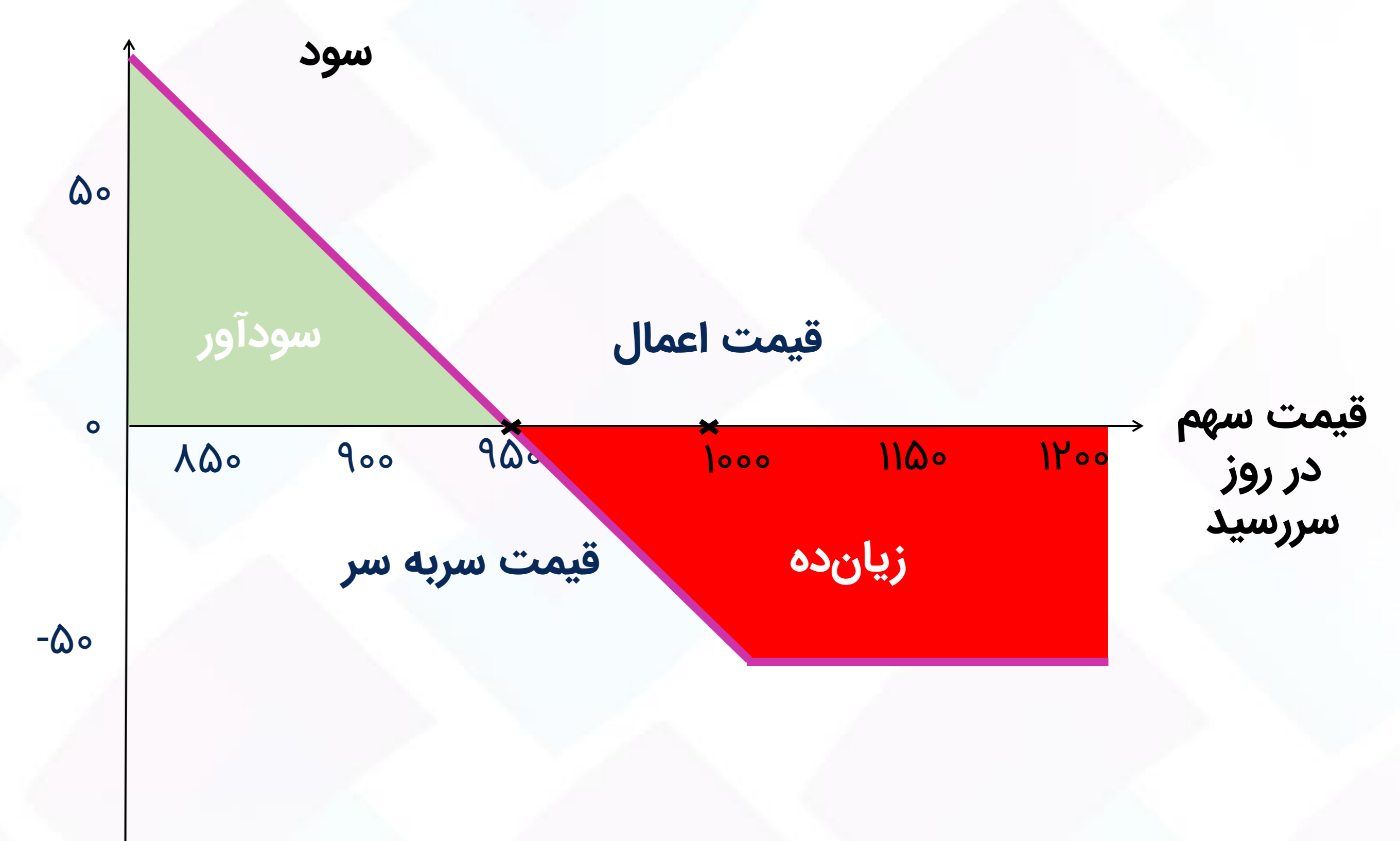

سود خریدار اختیار فروش نامحدود و زیان او محدود است.

در طرف مقابل سود فروشنده اختیار فروش محدود و زیان او نامحدود است.

خریدار اختیار فروش انتظار کاهش قیمت و فروشنده اختیار فروش انتظار افزایش قیمت را دارد.

سود حاصل از موقعیت خرید اختیار فروش:

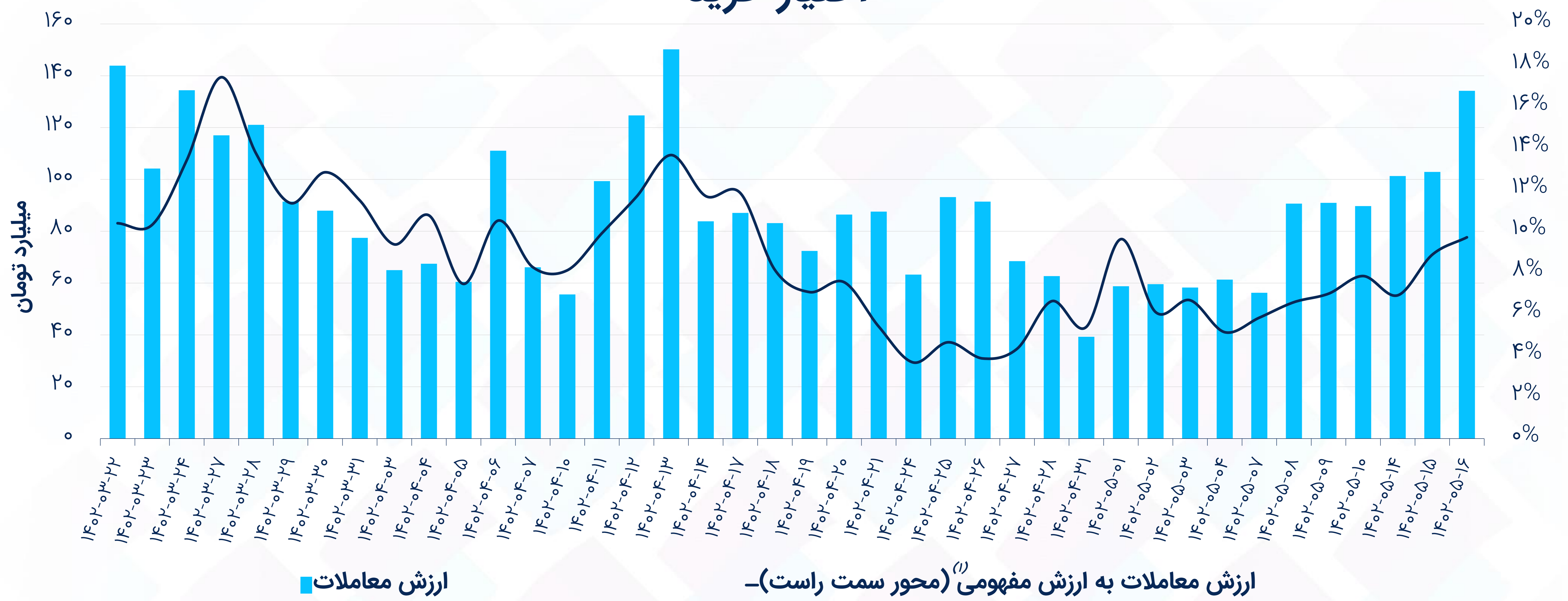

دو نمودار بالا وضعیت سوددهی مثال بالا را برای خریدار و فروشنده توضیح می‌دهند. سود برابر است با مازاد درآمدها یا دریافت‌ها بر هزینه‌ها یا پرداخت‌ها. برای محاسبه سود خالص حاصل از اعمال اختیار فروش توسط خریدار باید پرمیوم را از درآمد حاصل از اعمال کسر کنیم. هنگامی که اختلاف قیمت توافقی فروش سهم در اختیار (قیمت اعمال) و قیمت سهم در بازار بیشتر از پرمیوم باشد، قرارداد اختیار فروش برای ما سودآور بوده است (سطح سبز رنگ). در صورتی که اختلاف قیمت سهم در بازار و قیمت اعمال برابر با پرمیوم باشد، قرارداد اختیار در نقطه سر به سر اعمال شده است و در صورتی که پرمیوم بیشتر از اختلاف قیمت سهم در بازار و قیمت اعمال باشد، ما از خرید قرارداد اختیار ضرر کرده‌ایم (سطح قرمز رنگ). به بیان ساده‌تر: **قیمت سربه سر = پرمیوم - قیمت اعمال**

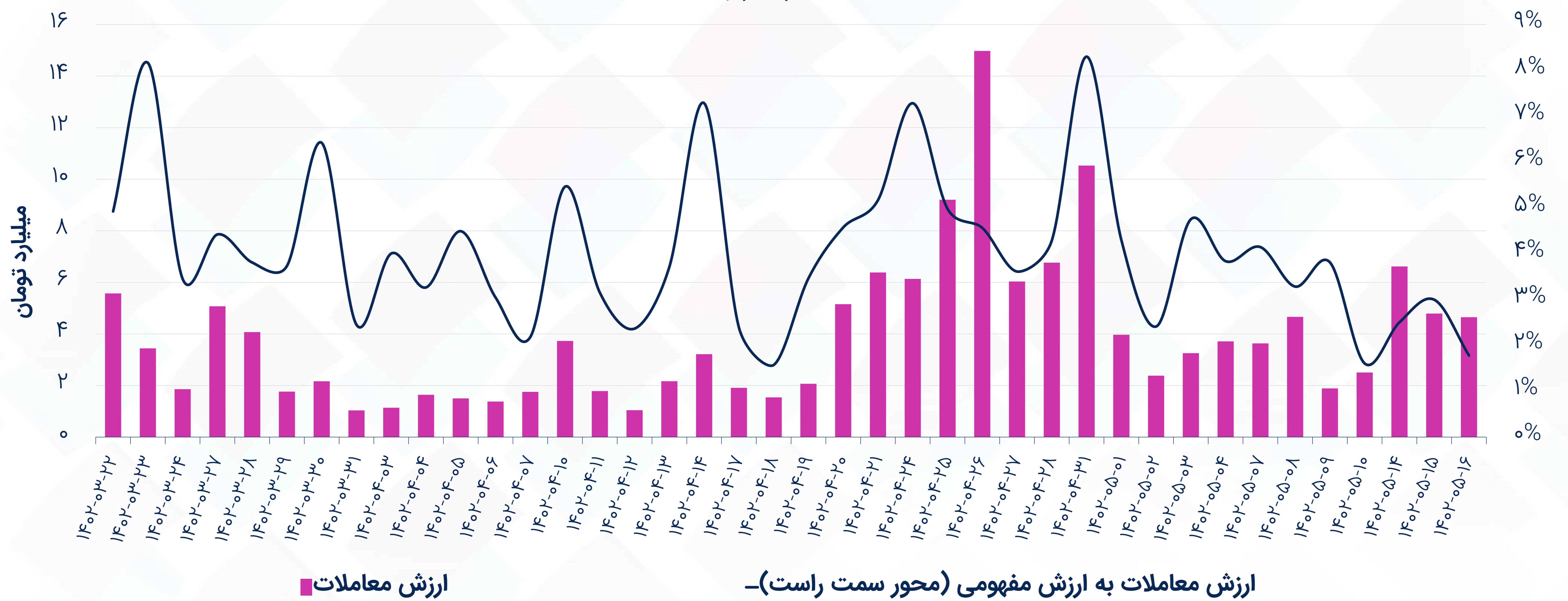
ذکر این نکته ضروری است که گاهی اوقات، دارنده اختیار فروش با وجود این که در مجموع متحمل زیان می‌شود، اختیار خود را اعمال می‌کند زیرا قیمت اعمال بیشتر از قیمت بازار است و کاهش مقدار زیان را در پی خواهد داشت.

ارزش معاملات

اختیار خرید

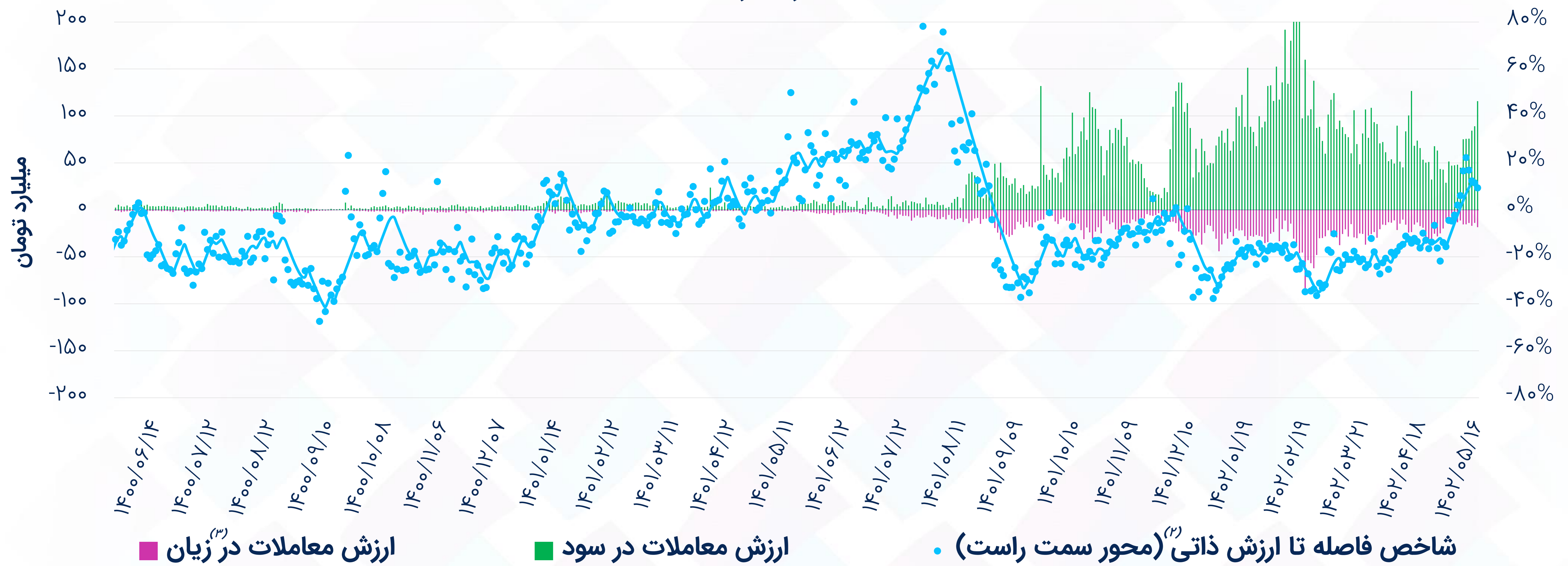
اختیار فروش

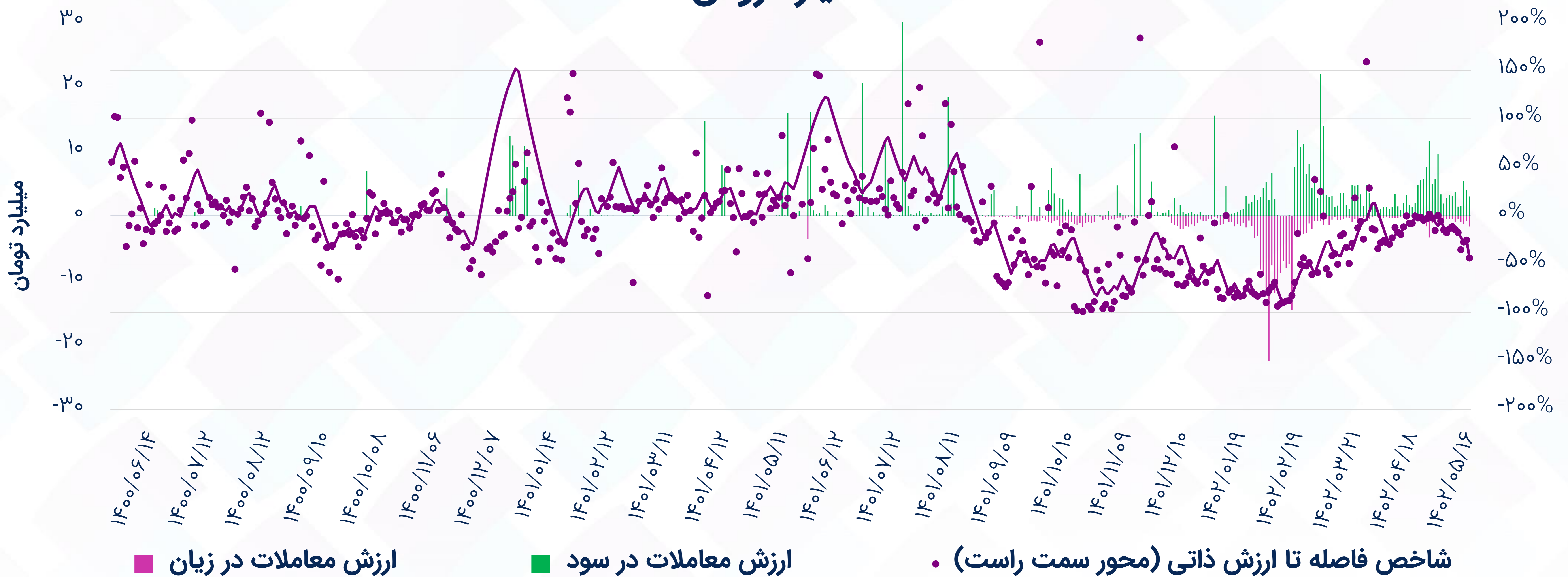
(1) ارزش مفهومی معاملات: حجم معامله * اندازه قرارداد * قیمت دارایی پایه

شاخص فاصله تا ارزش ذاتی^(۱)

اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) شاخص فاصله تا ارزش ذاتی: میانگین موزون فواصل قیمت هر اختیار با ارزش بلک شولز بر اساس ارزش معاملات (نمودار خطی مربوط به داده‌های Smooth شده است).
 (۲) قرارداد در سود: اختیار خرید (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)
 (۳) قرارداد در زیان: اختیار خرید (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)

بیشترین ارزش معاملات اختیار به تفکیک دارایی پایه

اختیار خرید

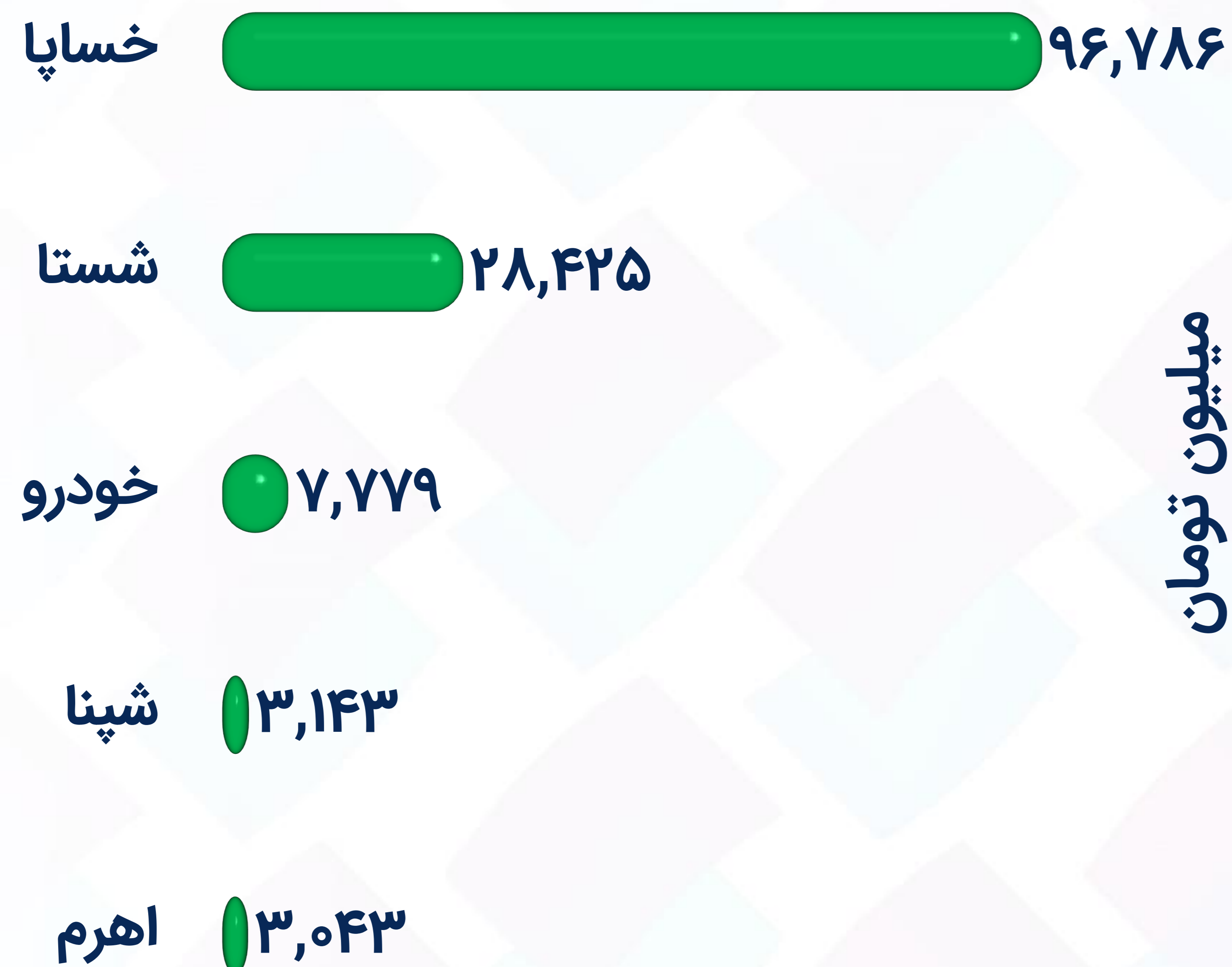
نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیارد تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خسپا	۲۰	۹۰.۱	۷۸۶.۷	۸۱.۸	۸.۳	۱۴.۷%
خودرو	۲۳	۱۲.۷	۱۲۲.۸	۱۰.۶	۲.۱	۷.۹%
دی	۲۶	۱۲.۰	۹۹.۴	۱۱.۴	۰.۷	(۰.۲%)
شستا	۳۰	۱۱.۸	۳۲۱.۰	۵.۵	۶.۴	(۱۰.۰%)
اهرم	۲۰	۲.۸	۸.۵	۲.۷	۰.۲	(۲.۷%)
شتاب	۶	۱.۶	۵.۲	۱.۶	۰.۰	(۹.۰%)
کرمان	۷	۱.۱	۴.۷	۱.۱	۰.۰	(۲.۱%)

اختیار فروش

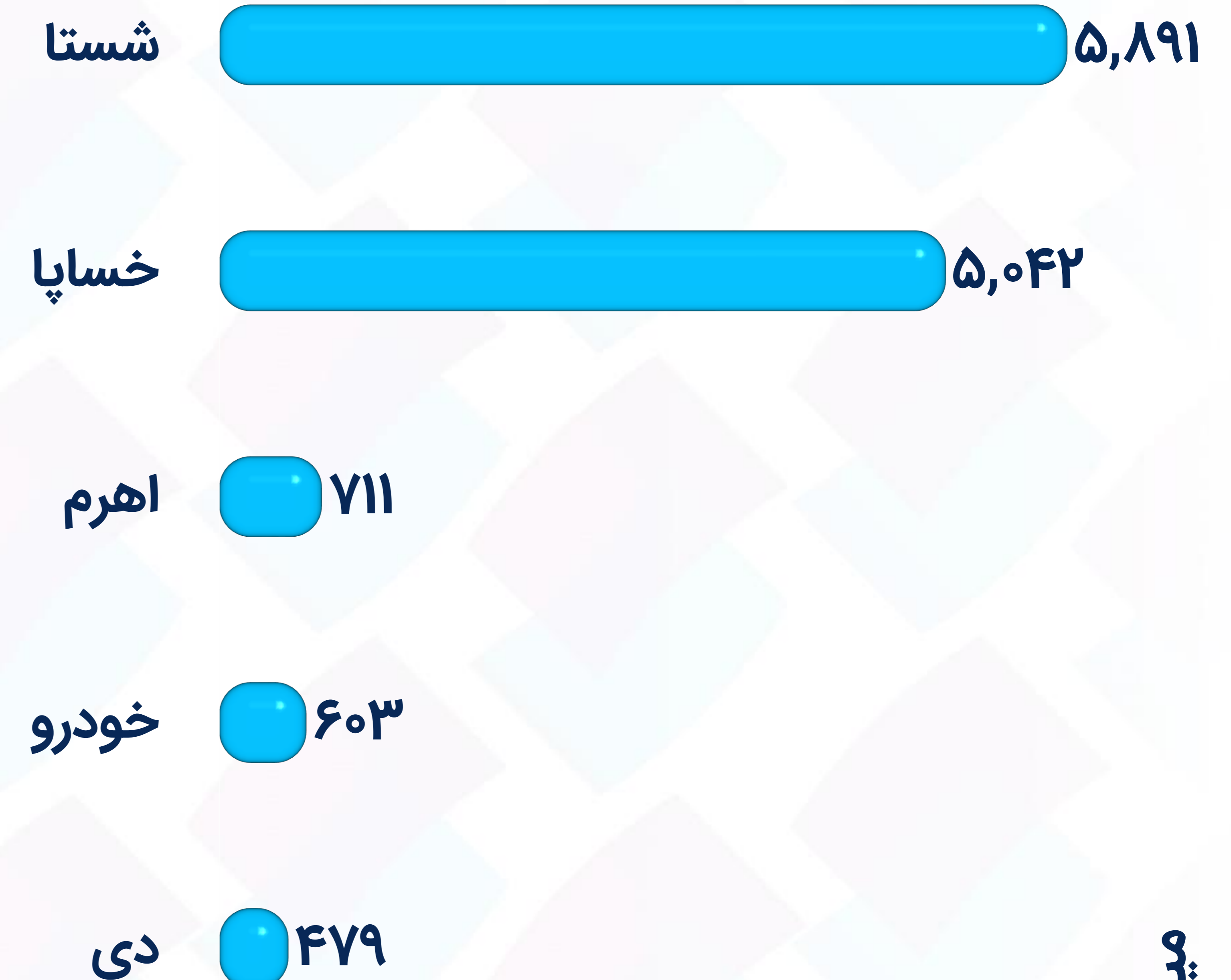
نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیون تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیون تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیون تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیون تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
شستا	۶	۴,۶۲۸.۶	۲۶۱,۰۴۲.۴	۲,۹۵۸.۹	۱,۶۶۹.۷	(۴۴.۲%)
حافرین	۱	۱۷.۶	۹۶.۹	۱۷.۶	۰.۰	۵۶.۶%
های وب	۱	۱.۷	۱.۹	۱.۷	۰.۰	۲.۸%
خسپا	۲	۰.۹	۱۷.۵	۰.۴	۰.۵	(۲۸.۱%)
خودرو	۱	۰.۳	۵.۵	۰.۳	۰.۰	(۲۱.۸%)

موقعیت‌های باز^(۱) به تفکیک دارایی پایه - اختیار خرید

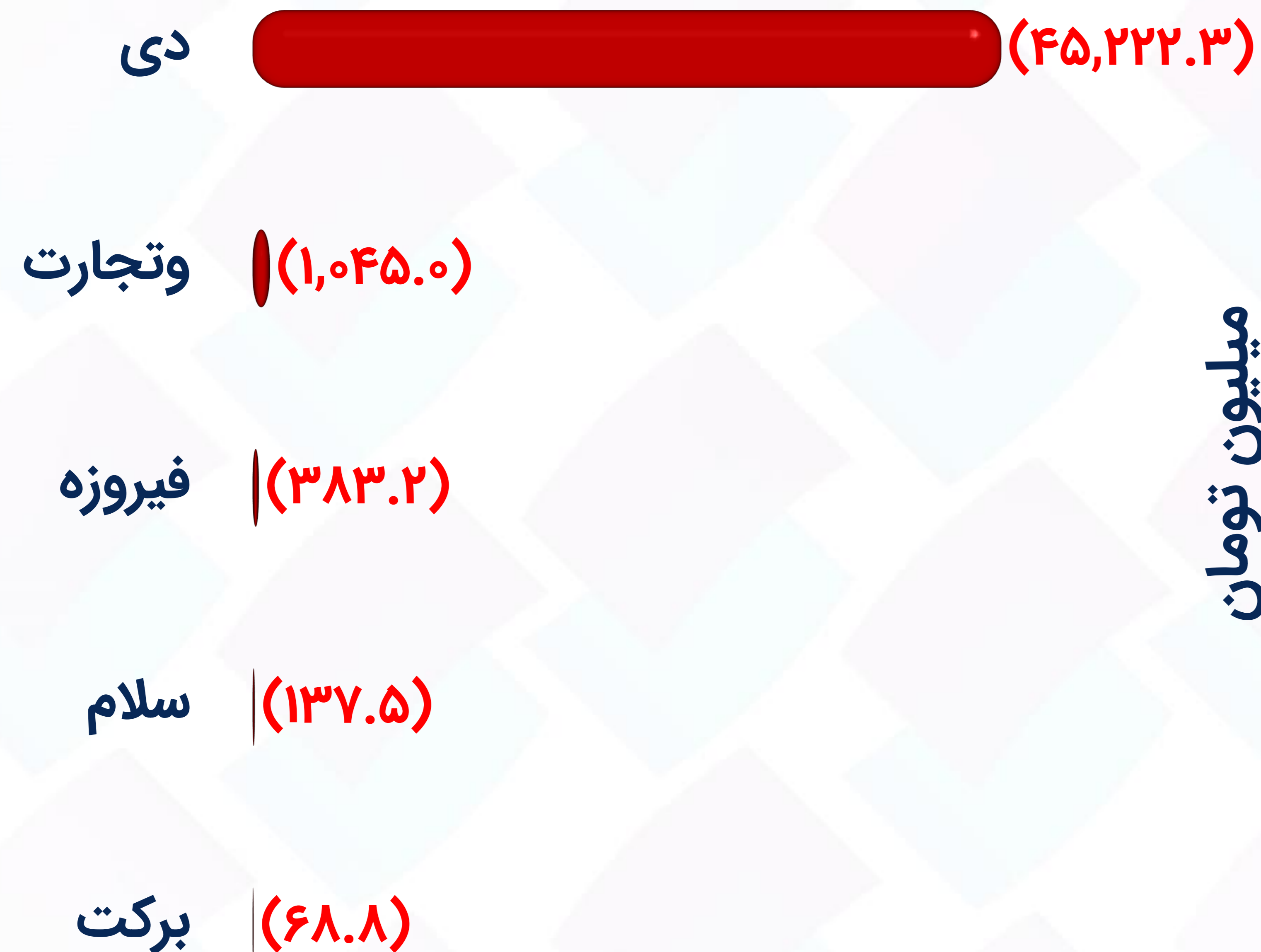
بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

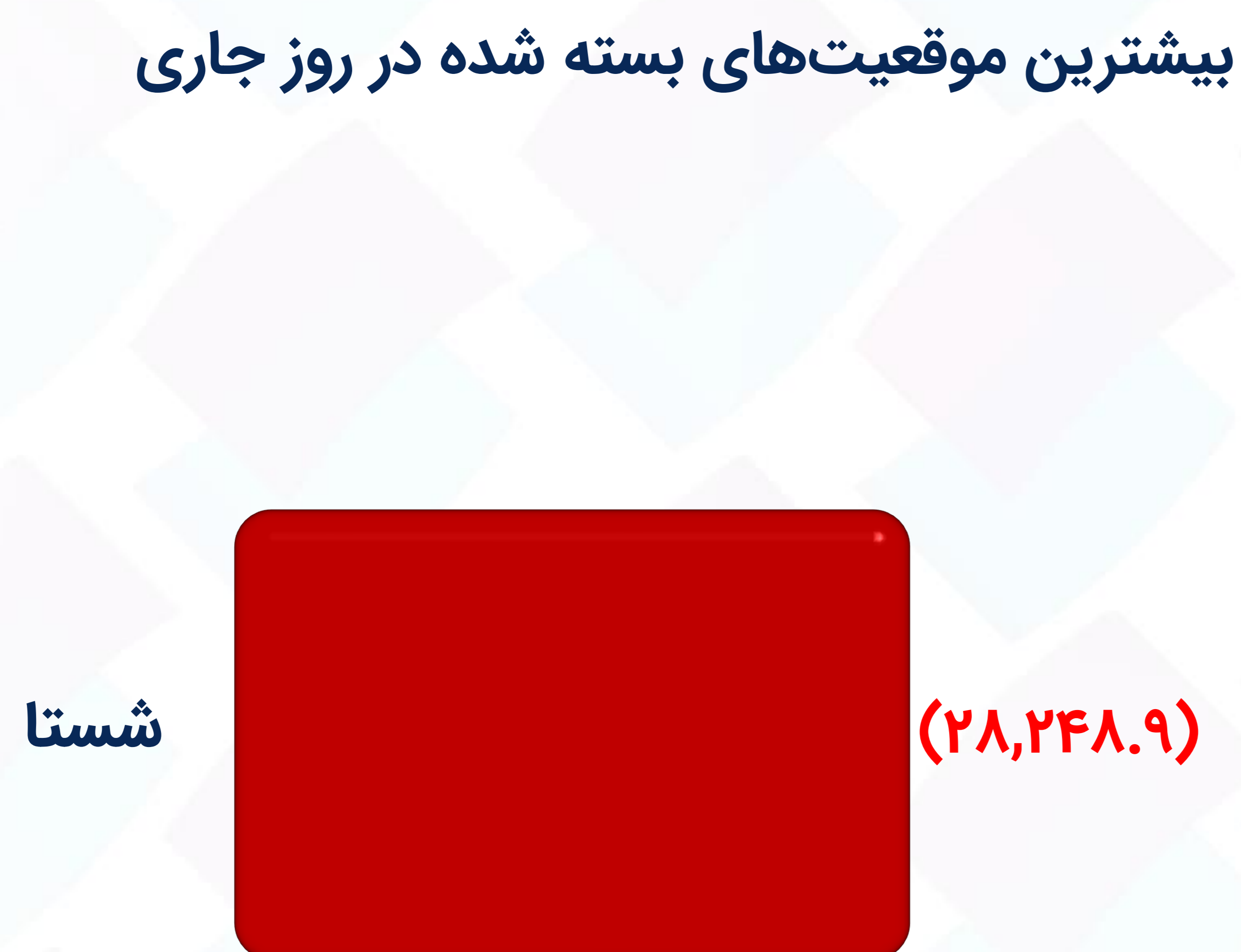

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

(۱) ارزش موقعیت باز: تعداد قرارداد باز * اندازه قرارداد * قیمت اعمال

موقعیت‌های باز به تفکیک دارایی پایه - اختیار فروش

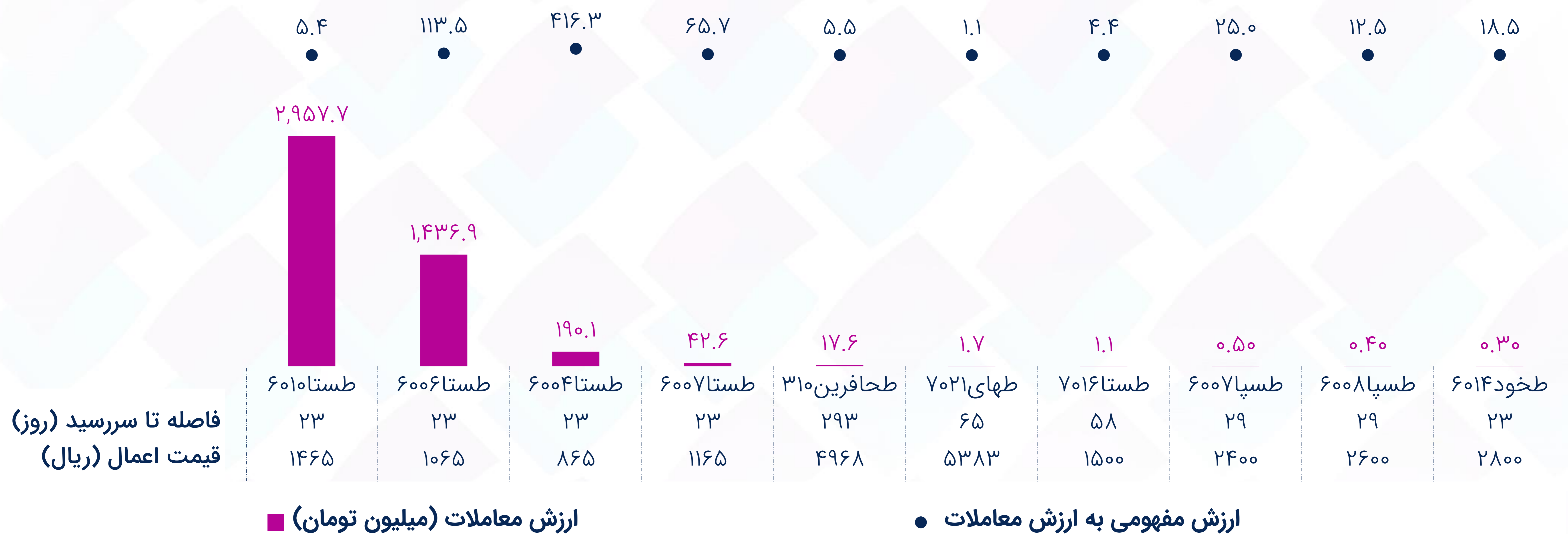

بیشترین ارزش معاملات به تفکیک نماد

اختیار خرید

اختیار فروش

فاصله بهای اختیار خرید تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم ^(۳)	فاصله تا سر به سر ^(۲)	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
۱۴۰%	۴,۰۲۹	۰.۷۰	۱۱.۷	۱۰.۲%	۱۹,۶۷۹	۱۷,۸۶۰	۱,۶۷۹	۹.۲	۲۱۱	۱۸,۰۰۰	توان ۱۲۰۳
۶۵%	۱۱۱	۰.۴۷	۳۹.۸	۶.۶%	۲,۶۶۷	۲,۵۰۲	۶۷	۴,۶۳۸.۲	۳۰	۲,۶۰۰	ضسپا ۶۰۰۸
۶۳%	۴۹	۰.۲۶	۹۴.۳	۱۳.۱%	۲,۸۳۰	۲,۵۰۲	۳۰	۵۳.۱	۳۰	۲,۸۰۰	ضسپا ۶۰۰۹
۴۹%	۲۲,۳۲۱	۰.۶۳	۱۳.۰	۹.۸%	۱۹۵,۰۰۰	۱۷۷,۶۱۰	۱۵,۰۰۰	۱.۵	۱۰۱	۱۸۰,۰۰۰	ضدار ۸۰۰۵
۴۸%	۲۱۶	۰.۷۰	۱۷.۴	۱.۸%	۲,۵۴۶	۲,۵۰۲	۱۴۶	۱,۸۱۶.۱	۳۰	۲,۴۰۰	ضسپا ۶۰۰۷

گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۱,۶۰۱.۰	۳۶%	۱,۶۰۱	۱,۱۷۶	۱	۱.۶	۳	۱,۶۰۰	ضدی ۵۱۰
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۱,۵۰۱.۰	۲۸%	۱,۵۰۱	۱,۱۷۶	۱	۹.۶	۳	۱,۵۰۰	ضدی ۵۰۹
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۱,۴۰۱.۰	۱۹%	۱,۴۰۱	۱,۱۷۶	۱	۱۲.۷	۳	۱,۴۰۰	ضدی ۵۰۸
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۱,۸۰۱.۰	۴۴%	۱,۸۰۱	۱,۲۴۹	۱	۳.۶	۲۴	۱,۸۰۰	ضستا ۶۰۱۴
(۹۹%)	۰	۰.۰۰	۱,۰۰۱.۰	۶۰%	۴,۰۰۴	۲,۵۰۲	۴	۱۰۵.۵	۳۰	۴,۰۰۰	ضسپا ۶۰۱۴

(۱) سر به سر: قیمت اختیار + قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
 (۲) فاصله تا سر به سر: ۱ - (قیمت دارایی پایه / قیمت سر به سر)
 (۳) اهرم: قیمت اختیار / قیمت سر به سر
 تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

فاصله بهای اختیار فروش تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
۵۶.۶%	۹۵۵	-۰.۶۵	۷.۱	۳۰%	۴,۳۵۸	۳,۳۶۴	۶۱۰	۱۷.۶	۲۹۴	۴,۹۶۸	طحافرین ۳۱۰
۲.۷%	۲,۴۸۰	-۱.۰۰	۱.۲	۱۱%	۲,۹۶۹	۲,۶۷۲	۲,۴۱۴	۱.۷	۶۶	۵,۳۸۳	طهای ۷۰۲۱

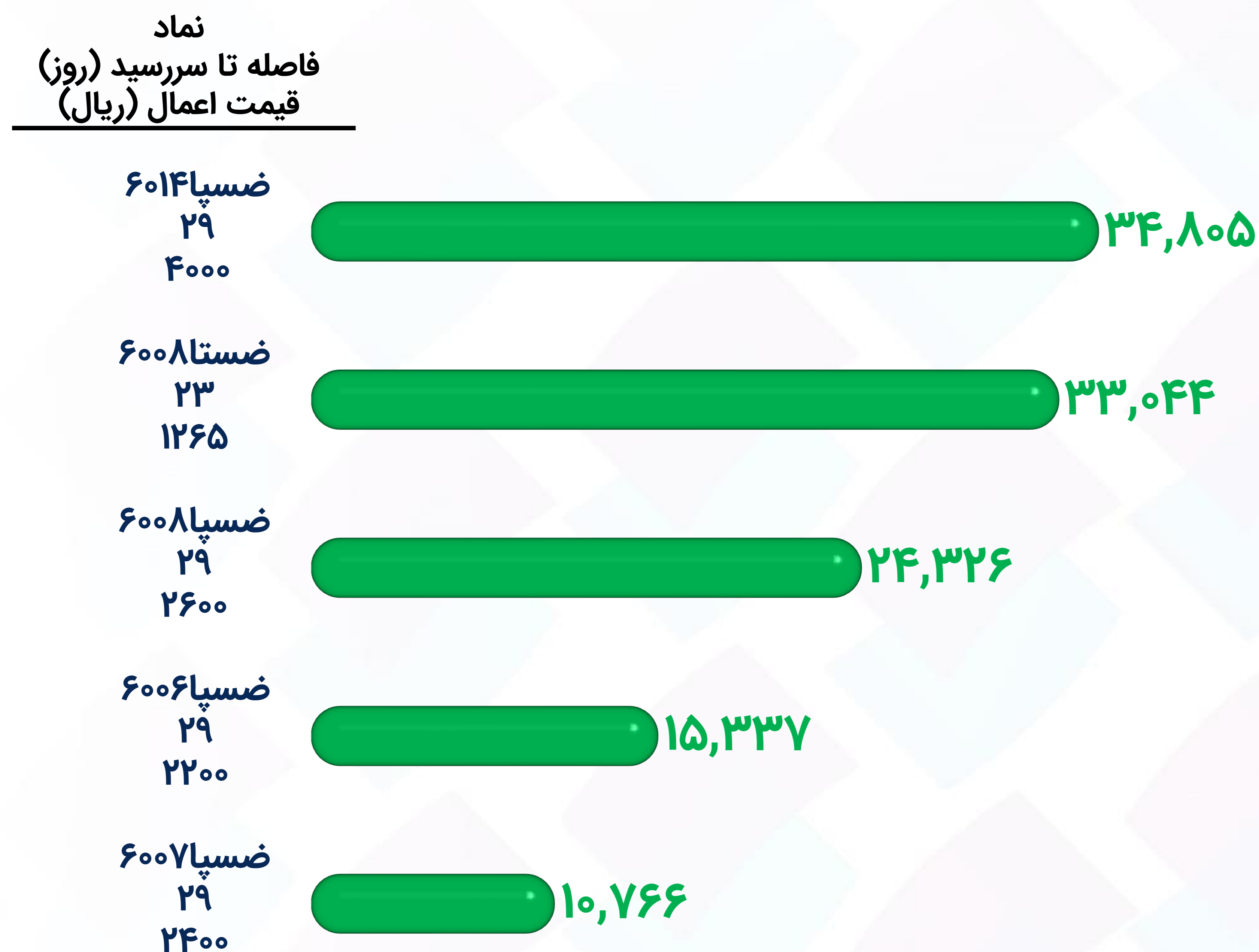
گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۲۸۷.۳	(۳۱%)	۸۶۲	۱,۲۴۹	۳	۱۹۰.۱	۲۴	۸۶۵	طستا۴ ۶۰۰۴
(۹۴%)	۱	-۰.۰۲	۹۵.۸	(۱۶%)	۱,۰۵۴	۱,۲۴۹	۱۱	۱,۴۳۶.۹	۲۴	۱,۰۶۵	طستا۶ ۶۰۰۶
(۵۸%)	۸	-۰.۱۴	۶۰.۳	(۸%)	۱,۱۴۶	۱,۲۴۹	۱۹	۴۲.۶	۲۴	۱,۱۶۵	طستا۷ ۶۰۰۷
(۲۸%)	۲۰۶	-۰.۸۵	۴.۲	(۳%)	۱,۲۱۳	۱,۲۴۹	۲۸۷	۱.۱	۵۹	۱,۵۰۰	طستا۱۶ ۷۰۱۶
(۱۶%)	۱۹۵	-۰.۹۵	۵.۳	(۱%)	۱,۲۳۳	۱,۲۴۹	۲۳۲	۲,۹۵۷.۷	۲۴	۱,۴۶۵	طستا۱۰ ۶۰۱۰

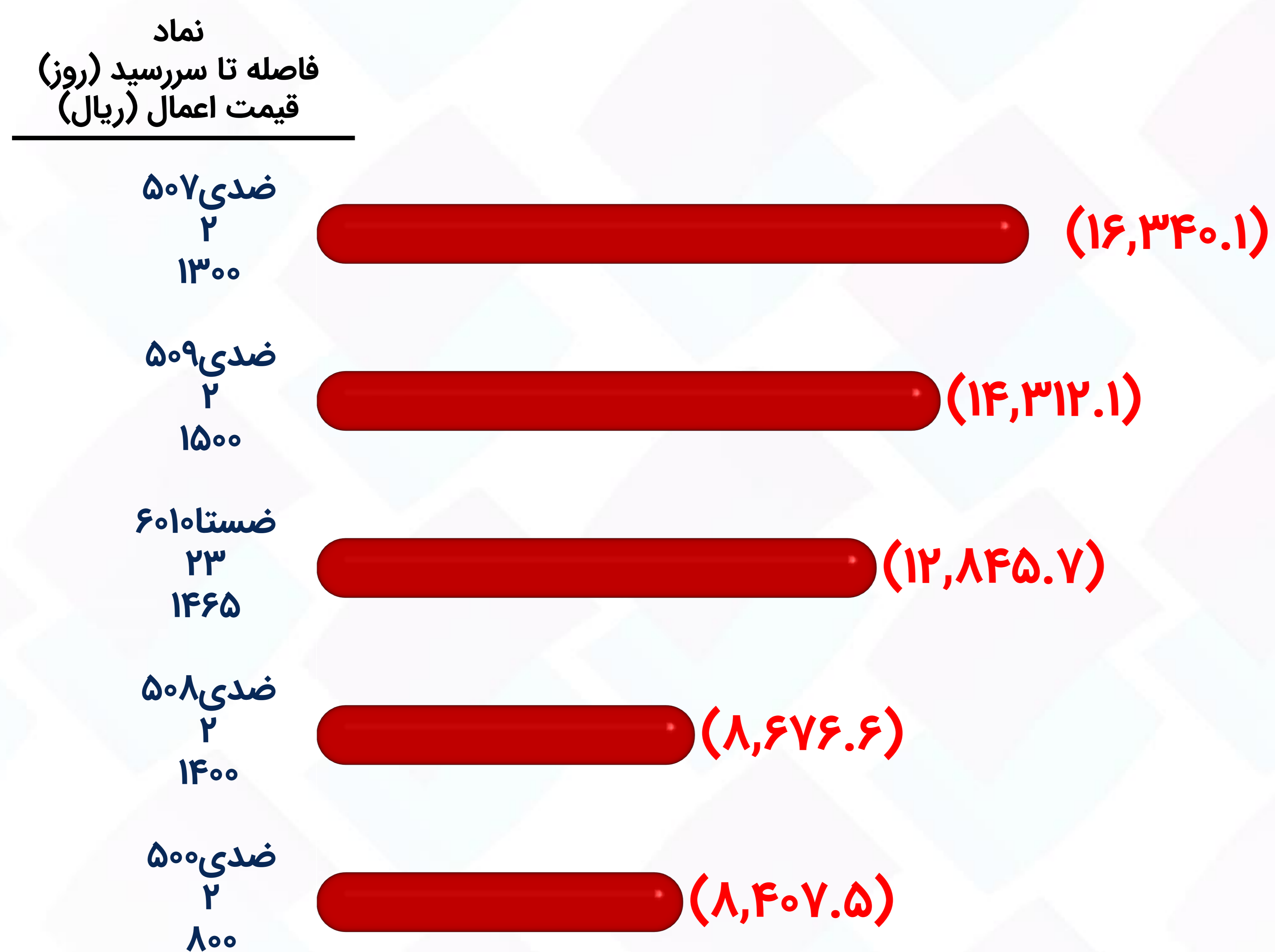
(۱) سر به سر: قیمت اختیار - قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است). تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار خرید

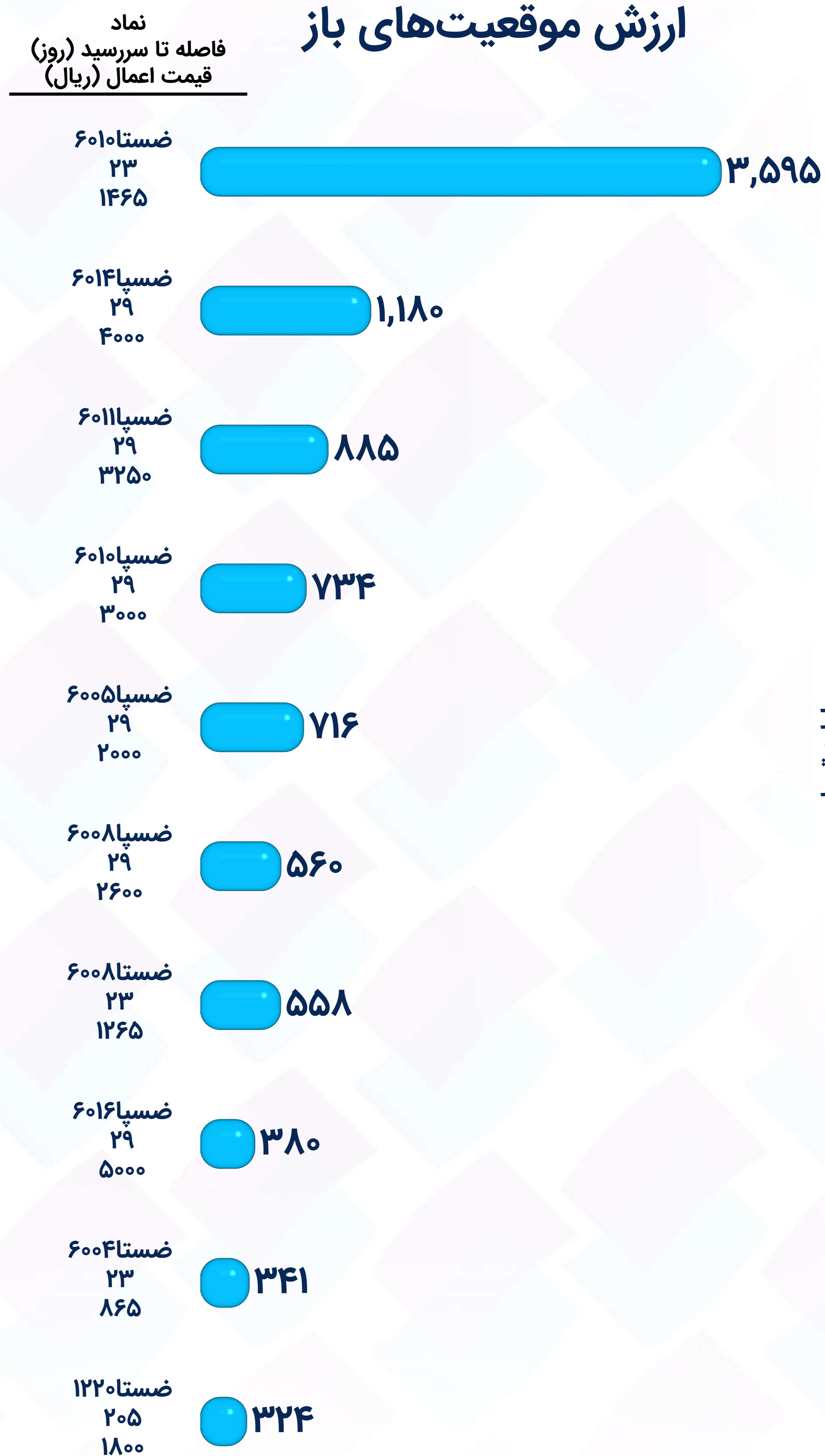
بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

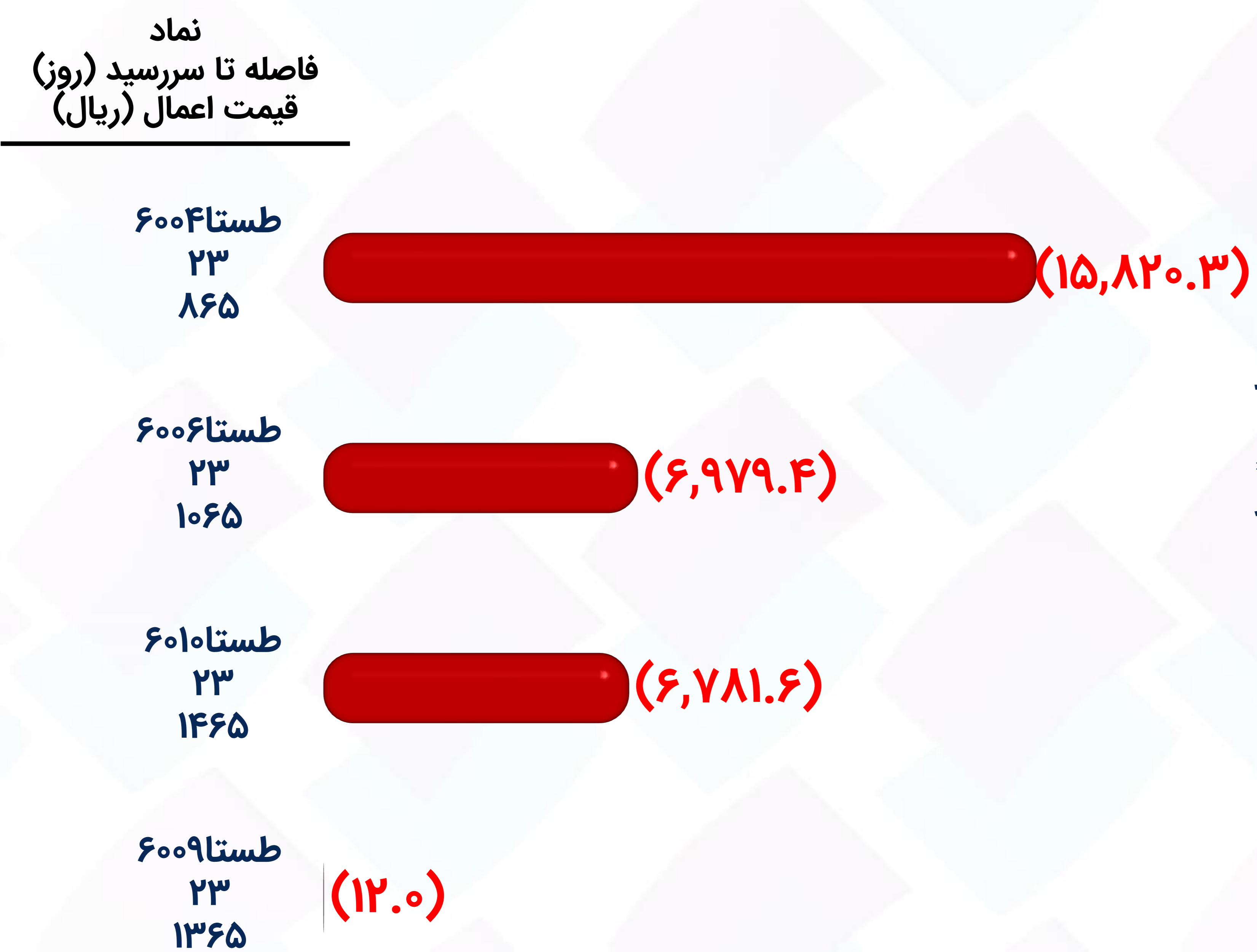

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار فروش

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

میلیارد تومان

بیشترین تغییرات قیمت (۱)

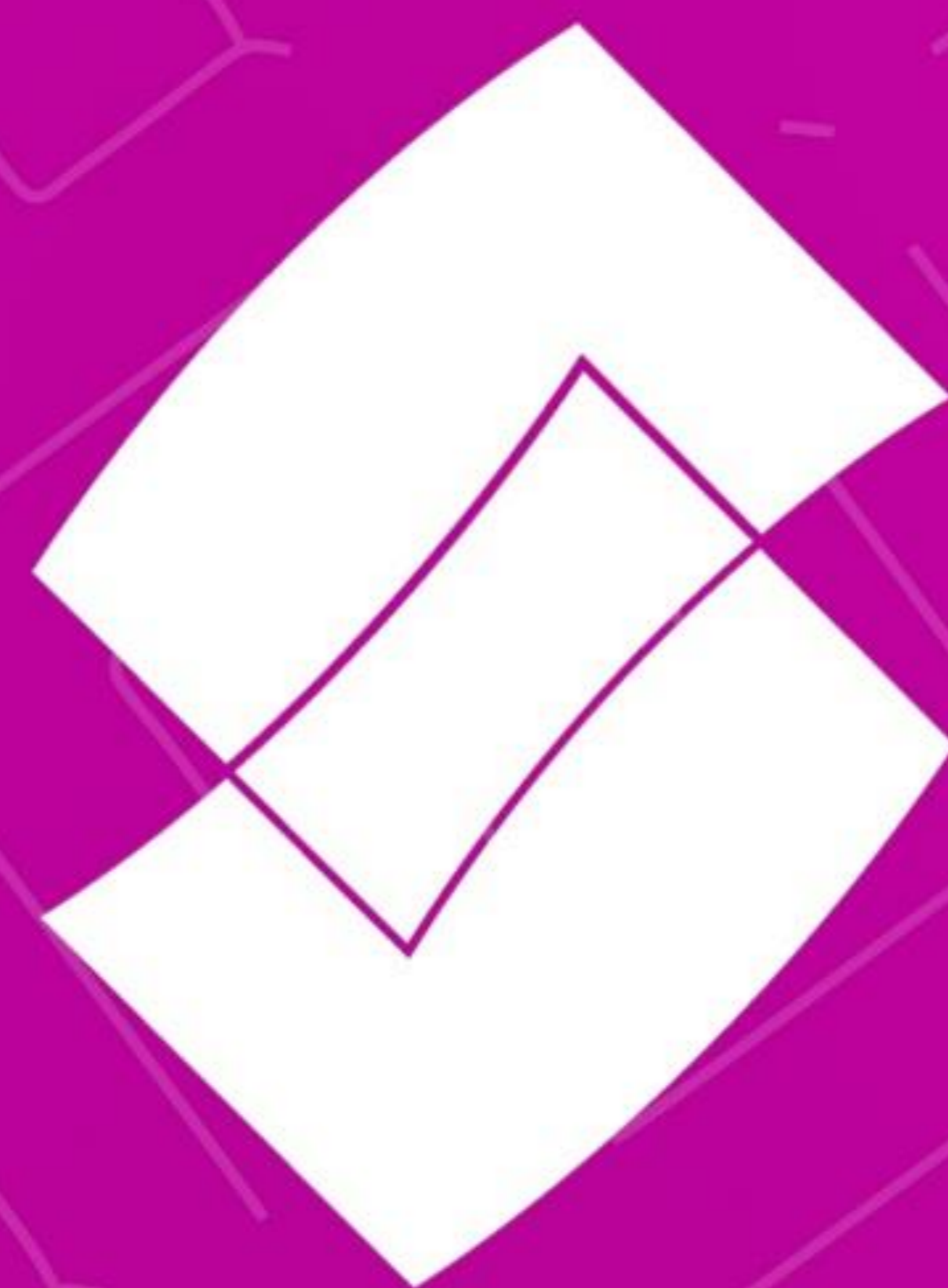
اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) تنها قراردادهای دارای معامله طی دو روز معاملاتی منتهی به روز جاری لحاظ شده‌اند.

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

وبسایت

nibb.ir
my.nibb.ir

تلفن

۰۲۱ ۸۶۷۹ ۱۰۰۰

آدرس

تهران، بلوار نلسون ماندلا، بلوار
گل آذین، پلاک ۲۳ طبقه ۲

تهیه و تنظیم: واحد تحلیل کارگزاری تامین سرمایه نوین

سرپرست واحد تحلیل: علیرضا پیامی

کارشناسان واحد تحلیل: زهره عباسی، محمد حسین نادعلی

این گزارش صرفاً جهت اطلاع از شرایط بازارها تهیه شده است،
محتوای آن نباید به تنهایی جهت اتخاذ تصمیمات مالی و
سرمایه گذاری و خرید و فروش اوراق بهادار مورد استفاده قرار گیرد.